



ת"פ (ראשון לציון) 5120-09-23 - מדינת ישראל נ' תייסיר חלאד עיי ריפי

סדר דין פלילי - חזרה מהודאה

פלילי - חוק העונשין - עבירות תעבורה

פלילי - חוק העונשין - עבירות רכוש

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 5120-09-23 מדינת ישראל נ' ריפי
תיק חיצוני: 374177/2023

בפני כבוד השופטת הבכירה טל אוסטפלד נאוי

מדינת ישראל

המאשימה
נגד

תייסיר חלאד עיי ריפי

הנאשם

החלטה

לפני בקשה לחזרה מהודאה לפי סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ").

העובדות

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן בביצוע העבירות כדלקמן: **קבלת רכב או חלקי רכב גנובים**, עבירה לפי סעיף 413 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"); **הפרעה לשוטר במילוי תפקידו**, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין; **נהיגה ללא רישיון נהיגה - מעולם לא הוציא**, עבירה לפי סעיף 10א לפקודת התעבורה [נ"ח] התשכ"א - 1961; **נהיגה ברכב ללא ביטוח**, עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נ"ח] התש"ל - 1970;

עמוד 1



2. לאחר הגשת כתב האישום, ביום 4.9.23, הורה בית המשפט על שחרורו של הנאשם בתנאים מגבילים והתנהל בין הצדדים משא ומתן, במהלכו היה הנאשם מיוצג ע"י עו"ד ג'ורג' חילו.

ביום 19.2.24 הודיעו הצדדים לבית המשפט כי הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו יודה הנאשם בעובדות כתב האישום מתוקן, ממנו נמחקו עובדות מסוימות, ויורשע בעבירות המנויות בו. עוד הוסכם כי הנאשם יופנה לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר חובה, ויבוטלו התנאים המגבילים בהם היה נתון.

צוין כי הסנגור הקריא לנאשם את עובדות כתב האישום המתוקן, הסביר לו את תוכנו וכי הנאשם מודה במיוחד לו. הנאשם אישר אף הוא את הדברים, הודה בעובדות כתב האישום המתוקן ובביצוע העבירות של קבלת רכב או חלקי רכב גנובים, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח (עמוד 3 לפרוטוקול הדיון מיום 19.2.24) והורשע בדיון.

3. הנאשם הופנה לשירות המבחן וזה הגיש ביום 6.10.24 תסקיר, שם נמנע מהמלצה שיקומית.

4. בדיון ביום 14.10.24, הוא הדיון הראשון אליו התייצב הנאשם מאז הודאתו, הפנה ב"כ הנאשם לתסקיר שהוגש וטען לבעיה בלקיחת האחריות מצד הנאשם. אך מנגד ציין, כי "אין מחלוקת על לקיחת האחריות". הסנגור עתר להפנות את הנאשם פעם נוספת לשירות המבחן לצורך הגשת תסקיר משלים.

5. הנאשם עצמו ציין בדיון כך: **"אני מודה בעבירה ולוקח אחריות. הייתה אי הבנה עם קצינת המבחן. הייתי אצלה והיא אמרה לי שהיא תקרא לי שוב ולא התקשרה אלי. לא ידעתי שהאופנוע גנוב".**

6. לאחר שבית המשפט שמע טיעוני הצדדים, לא הופנה הנאשם לשירות המבחן פעם נוספת. אז, ביקש ב"כ הנאשם לאפשר לו להגיש בקשה לחזרה מהודאה. זו הבקשה שלפני.

תמצית טענות הצדדים

הבקשה

7. הנאשם בבקשתו טוען באשר לאחריותו בביצוע עבירת "קבלת רכב או חלקי רכב גנובים". לטענתו, הוא לא ידע כי מדובר באופנוע גנוב, הוא לא נטל אחריות על כך וקיים חשש ממשי לעיוות דין ככל שייגזר דינו בשל עבירה שלא ביצע. לטענת ההגנה, אף לפני שירות המבחן לא נטל הנאשם אחריות וכך גם בדיון ביום 14.10.24.

בנסיבות אלה מבקש הנאשם לחזור בו מהודאתו ביחס לעבירת קבלת רכב גנוב.



תגובת המאשימה

8. המשיבה מתנגדת לבקשה. לטענתה, הנאשם היה מיוצג בכל ההליך המשפטי באמצעות עורך דין. במסגרת הצגת הסדר הטיעון הובהרו עמדות הצדדים והנאשם אישר כי הוא מבין את מה שהוקרא לו והוא הודה במיוחס לו. בין ההסכמות ולאור נטילת האחריות, בוטל מעצר הבית הלילי בו שהה הנאשם באותה העת.

רק לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן ולאחר שבית המשפט לא נעתר לבקשה להפנות את הנאשם בשנית לשירות המבחן, העלה הסנגור טענתו לחזרה מהודאה.

המאשימה הפנתה לדיון מיום 14.10.24, אז נטל הנאשם שוב אחריות על מעשיו וטען כי מדובר בחוסר הבנה מול קצינת המבחן.

עוד טוענת המאשימה כי טיעוני הנאשם באשר למצבו הנפשי לא גובו במסמכים ולא עלו במהלך הצגת הסדר הטיעון, אלא רק בחלוף מספר רב של חודשים. בנסיבות אלה עותרת המאשימה לדחות את הבקשה.

דין

9. בהתאם לסעיף 153(א) לחסד"פ נאשם אשר הודה בעובדות האישום, יוכל לחזור בו מהודאתו אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

10. הפסיקה התוותה שלוש עילות מרכזיות המאפשרות לחזור מהודאה. הראשונה פגם ברצון החופשי, השנייה כשל בייצוג והשלישית רצון כן בחשיפת האמת העובדתית. ראו בעניין זה את ע"פ 2005/20 פלוני נ' מ"י 11.8.20 (להלן: "עניין פלוני"):

"העילה הראשונה, והמרכזית, הינה פגם ברצונו החופשי של הנאשם במתן ההודיה. פגם ברצון יכול לנבוע מהפעלת לחץ פיזי או נפשי על הנאשם; מהסתרת מידע רלוונטי מהנאשם או ממתן הסברים חסרים לגבי משמעות ההודיה ותוצאותיה... עילה נוספת שנקבעה בפסיקה הינה כשל בייצוג המשפטי שניתן לנאשם. כשל כאמור עשוי לנבוע ממחדלים סנגוריאליים, דוגמת התעלמות מראיות, פעולה מתוך ניגוד עניינים או שיקולים זרים או מכל מחדל אחר אשר הופך את ייצוג הנאשם לבלתי מקצועי מעיקרו... העילה השלישית שהוכרה בפסיקה היא רצונו הכן של הנאשם להביא לחשיפת האמת העובדתית. נימוק זה לחזרה מהודיה הוכר כחלק מגישה פסיקתית המקלה יותר עם הנאשם.... נקבע כי ניתן לאפשר חזרה מהודיה במקרה בו הנאשם סבור כי טעה בשיקול דעתו, וזאת אף אם ההודיה ניתנה מרצונו החופשי ובלי שנפל בה פגם כלשהו.. כל עוד רצון הנאשם



לחזור מההודיה נובע מתוך טעם ענייני וכן להוכיח את חפותו, ולא מתוך תכסיס פסול, אין להכביד עמו".

11. עוד הודגש בפסיקה כי "עיתוי העלאת הבקשה לחזרה מהודיה מהווה שיקול משמעותי בבחינת בקשת נאשם לחזור בו מהודאתו.... גישה זו נועדה למנוע מצב לא רצוי שבו נאשמים יודו באשמה בתקווה לקבל עונשים פחותים..." (בעניין פלוני הנ"ל בפסקה 7).

12. יתר על כן, המבחן העיקרי לפיו תוכרע הבקשה הוא מבחן ה"מניע" - היינו האם רצונו של הנאשם נובע מתוך אותו טעם ענייני וכן להוכיח את חפותו (ר' ע"פ 5735/18 גודובסקי נ' מ"י (9.12.19) בפסקה 8). זאת, כאשר מבחן העיתוי הוא כלי עזר להכרעה במבחן המניע.

13. במקרה שלפניי, לא שוכנעתי כי מתקיימים מיוחדים המצדיקים חזרה מהודאה. זאת מצבר הטעמים הבאים:

ראשית, יובהר כי בבקשת הנאשם לא עלתה טענה כלשהי בדבר קיומו של פגם ברצון הנאשם בעת ההודאה ומכאן עולה כי ההודעה נמסרה מרצונו החופשי. לא צוין בבקשת ההגנה כל נימוק המצביע על היעדר הבנה של הנאשם את הודאתו.

למען הסדר הטוב אציין כי הנאשם היה מיוצג על ידי עורך דין בהליך עוד מראשיתו, לרבות בעת ההודאה בעובדות האישום. ההודאה נמסרה לאחר מו"מ שהוביל לתיקון כתב האישום לקולה ואף הקלה בתנאים המגבילים בהם היה נתון הנאשם.

עיון בפרוטוקול הדיון מיום 19.2.24 במהלכו הודה הנאשם בעובדות האישום, מעלה כי מהות ההסדר הוצהרה לפרוטוקול בנוכחות הנאשם וכי הוא היה מודע היטב לפרטיו ולמשמעותו ובכלל זה גם לביטול התנאים המגבילים. הסנגור ציין אז, כי הסביר לנאשם את תוכן כתב האישום והנאשם אף הודה בביצוע העבירות בעצמו. משכך, לא ניתן לומר כי מתקיימת העילה הראשונה לפיה נפל פגם ברצונו של הנאשם בעת ההודאה.

שנית, לא עלתה כל טענה בדבר כשל בייצוג ואי הבהרת ההליך על ידי הסניגור. אדרבה, הסניגור המייצג בבקשה זו הוא הסניגור שייצג את הנאשם מראשיתו של ההליך המשפטי. משכך, לא מתקיימת אף העילה השנייה לחזרה מהודאה.

שלישית, לא ניתן לומר כי הבקשה אף עומדת במבחן העיתוי. אמנם הבקשה הוגשה בדיון הראשון לאחר שהוכרע דינו של הנאשם, אך לא ניתן להתעלם מהזמן הרב שחלף - כשמונה חודשים במהלכם לא מצא הנאשם לפנות לבית המשפט ולהודיע על עמדתו באשר לאחריותו לביצוע העבירה. עוד לא ניתן להתעלם מהעובדה כי נטען להיעדר האחריות, רק לאחר שבית



המשפט דחה את בקשת ההגנה להפנות את הנאשם פעם נוספת לשירות המבחן.

יתר על כן, הסניגור בפתח דבריו בדיון ביום 14.10.24 ציין כי "הוא [הנאשם] הודה בכתב אישום מתוקן ואין מחלוקת על לקיחת האחריות. .. אני לא רוצה שיישלח לכלא. אני מבקש לאפשר לו הזדמנות נוספת לקבלת תסקיר משלים" (פרוטוקול מיום 14.10.24 בעמ' 5 ש' 11-13).

להשלמת התמונה יודגש כי אף הנאשם בעצמו בפתח הדיון ביום 14.10.24 הודה בביצוע העבירה וציין כי הוא לוקח אחריות וכי הייתה אי הבנה עם קצינת המבחן. רק לאחר מכן ציין כי לא ידע שהאופנוע גנוב.

רביעית והיא העיקר, הסניגור בפתח דבריו במסגרת הישיבה מיום 14.10.24, כפי שציטטתי לעיל, הבהיר כי הוא מבקש את הפניית הנאשם לשירות המבחן פעם נוספת מאחר ואינו רוצה שהנאשם יישלח לכלא.

לא זו אף זו, גם בבקשה שלפני, כרך ב"כ הנאשם את הבקשה לחזרה מהודאה בבקשתו לקבלת תסקיר משלים, כך שמקום בו בית המשפט לא ייעתר לבקשה לחזרה מהודאה, ביקשה ההגנה, לחילופין את הפנייתו של הנאשם לקבלת תסקיר משלים.

טענה זו, כאשר ברור לכל, כעולה מטיעוני ההגנה עצמם, מבטאת מניע טקטי ולא רצון כנה בחשיפת ההליכים. נדמה כי המניע האמיתי, הוא חששו של הנאשם מפני העונש שיושת עליו ורצונו להביא לביטול התוצאה. אין זו עילה המצדיקה ביטול ההודאה (ר' גודובסקי הנ"ל בפסקה 8).

על כן, לא ניתן לומר כי הנאשם עומד "במבחן המניע".

14. מכל האמור, לא מצאתי כי מתקיימת עילה מן העילות שהוכרו בפסיקה המצדיקה חזרה מהודאה. אף לא ניתן לומר כי רצונו של הנאשם לחזור מהודאתו נובע מרצון להוכיח את חפותו, שכן הנאשם עצמו ציין כי הוא לוקח אחריות למעשיו ורק נוצרה אי הבנה עם קצינת המבחן.

משכך, עולה כי הטעם לחזרה מההודאה הוא בשל החשש מפני העונש שיוטל, אך זה כאמור, אינו מהווה עילה לחזרה מהודאה.

15. בנסיבות אלה, הבקשה לחזרה מהודאה, נדחית. הצדדים יתייצבו לדיון שנקבע.

ניתנה היום, ז' כסלו תשפ"ה, 08 דצמבר 2024,
בהעדר הצדדים.

